

ПРАВНО СТАНОВИЩЕ

Огнян ГЕРДЖИКОВ

по к.д. № 1/2021 г.

С Определение от 16.02.2021 г. Конституционният съд допуска за раз-глеждане по същество к.д. № 1/2021 г., образувано по искане на Висшия адвокатски съвет за обявяване на противоконституционност на § 2 от ПЗР на ЗДЗД (ДВ, бр.102/01.12.2020 г.), който гласи:

§ 2. За заварените случаи давността по чл. 112 започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. При висяще изпълнително производство давността започва да тече от първото действие по изпълнението, а когато такова не е образувано - от деня на влизането в сила на акта, с който е признато вземането.

С разпоредбата на новия чл. 112 ЗД се въвежда десетгодишна абсолютна погасителна давност за вземания срещу физически лица, независимо от прекъсването ѝ, освен когато задължението е отсрочено или разсрочено. Абсолютната давност не се прилага за изброените в ал. 2 вземания.

Според § 3 от ПЗР на ЗДЗД законът влиза в сила в 6 месечен срок от деня на обнародването му в Държавен вестник.

1. Разпоредбите относно погасителната давност имат материалноправен характер. Преминаването от едно законодателно решение към друго налага да се уредят последиците от двата режима - предишният и новият. Това се постига със съответни преходни разпоредби, които да улеснят пре-хода.

При въвеждането на абсолютна погасителна давност, която засяга частноправни вземания срещу физически лица, които са възникнали при правна уредба, която не е предвиждала такава давност, се засяга правото на собственост на кредиторите, тъй като се препятства правото им да търсят изпълнение по принудителен път. При държавна намеса в частноправните отношения би трявало да се спазва критерият за **запазване на придобитите права**.

Правото на вземане е възникнало при действието на правна уредба, която не е предвиждала абсолютна давност. Това право е част от патrimoniума на кредитора, като дължникът не може да се освободи от задължението си против волята на кредитора. Кредиторът разполага с възможността да събере вземането си по принудителен ред. С изтичането на 10 годишна погасителната давност, съгл. новата разпоредба на чл. 112 ЗЗД, се погасяват паричните вземания срещу физически лица. Дължниците по тези вземания придобиват право да се позоват на изтекла абсолютна погасителна давност и по този начин да лишат кредиторите си от възможността да реализират вземанията си по принудителен ред.

Давността не се прилага служебно - чл. 120 ЗЗД. Това означава, че с изтичането на давностния срок не настъпва промяна в правото на вземане. То продължава да съществува и ако дължникът изпълни задължението си, той няма право да иска обратно платеното, макар и в момента да не е знал, че давността е изтекла (чл. 118 ЗЗД). **Тази правна уредба не може да служи като аргумент, че погасителната давност не засяга правото на собственост, доколкото вземането продължава да съществува, докато чрез възражение на дължника не бъде блокирано правото на кредитора да го търси по принудителен път.** Погасителната давност не е само изтекъл срок. Институтът на давността е фактически състав. С изтичането на определен срок, законът създава право на дължника да се противопостави на кредитора като се позове на изтеклата давност. Дължникът може да се освободи от задължението си против волята на кредитора, чрез възражение за давност. **Тази правна последица на изтеклата погасителна давност, засяга правото на вземане на кредитора, което е част от неговата собственост.** С изтичането на давността дължникът придобива право на възражение, с което по същество парализира претенцията на кредитора. Интересът на кредитора, който е бил гарантиран от възможността да се постигне изпълнение на задължението от страна на дължника по принудителен ред, се засяга, защото неговата претенция става „несъдима“.

При законодателни промени в режима на давността е наложително законът да уреди заварените правоотношения, които са възникнали при действието на досегашните правила.

При приемането на Закона за задълженията и договорите, който влиза в сила от 01.01.1951 г., с Преходни правила се отменят разпоредбите

на Закона за давността (ЗД) относно погасителната давност и се въвеждат нови правила за сроковете ѝ. В § 7 от **Преходните правила на ЗЗД се съдържа следната разпоредба: „Правилата за продължителността на давността и другите срокове, предвидени в настоящия закон, не могат да се прилагат към давностите и сроковете, които са започнали да текат при действието на стария закон, освен ако за завършването им по-старият закон се изиска по-дълъг срок от оня, който е предвиден в настоящия закон.“**

В реш. № 2437/16.12.1955 г. по гр. д. № 6405/1955 г. на ВС-IV г.о., относно приложението на § 7 от Преходните правила на ЗЗД се приема следното: “В случаи, когато правилата за продължителността на давността и други срокове, предвидени в новия ЗЗД, имат приложение към давностите и сроковете, които са започнали да текат при действието на стария закон, **сроковете започват да текат от момента на влизането в сила на новия закон, т.е. от 1.1.1951 г.**“ С ТР № 26/1985 г. по гр. д. № 141/1984 г. ОСГК на ВС е дало следното тълкуване на подзаконови нормативни актове: „Изда-дените разрешителни без срок за упражняване на занаятчийска и търговска дейност от 12.03.1974 г. (ДВ,бр.20/1974 г.) имат действие за срок от три години от влизане в сила на Наредбата за упражняване на занаятчийска и търговска дейност от граждани от 22.06.1980 г. (ДВ бр. 57/1980 г.). Това правило се извежда от § 7 ПР на ЗЗД, § 4 от преходните правила на ЗС, чл. 106 СК, § 54 от преходните правила на ГПК.

С приемането на Закона за собствеността (в сила от 17.12.1951 г.) се отменя Закона за давността по отношение на придобивната давност и тя се урежда по нови правила. Заварените случаи се уреждат в § 4 от Преходните правила, който гласи: „Относно придобивната давност, започната да тече при действието на отменения Закон за давността, се прилагат разпоредбите на настоящия закон, ако за завършването на давността по отменения закон е нужен по-дълъг срок от предвидения в настоящия закон“.

Сходна идея, относно зачитането на срокове, които са започнали при действието на стария закон се съдържаха и в чл. 106 от ПЗР на СК от 1968 г., респ. § 12 от ПР на СК от 1985 г.

По досегашния режим нямаше абсолютна давност, което позволяващо „удължаването“ й, поради спиране и прекъсване, без ограничение във времето. При това положение за завършването ѝ по стария закон се получаваше по-дълъг срок от този, който е предвиден понастоящем в ЗЗД - 10 год. абсолютна погасителна давност. Така **зavarените правоотношения, възникнали преди приемането на новия закон, ще бъдат погасени с новата абсолютна давност, която ще има за начален момент влизането в сила на новите разпоредби относно давността.** По този начин заварени-те и новите кредитори ще бъдат поставени в еднакво положение.

По начало абсолютната погасителна давност се използва като правно средство срещу безкрайното удължаване на живота на едно вземане, чрез чрез спиране и прекъсване на давността.

Свободата на законодателя по отношение действието на закона във времето обаче не е безгранична. Това може да става само в определени конституционноправни рамки, без да се нарушават основни конституционно утвърдени принципи. Вярно е, че забрана за обратно действие на гражданските закони няма, но Конституцията съдържа редица гаранции за основните права на гражданите и юридическите лица и чрез закон не могат произволно да бъдат засягани конституционно защитени права.

С параграф 2 от ПЗР на ЗДЗД законодателят допуска прилагане на абсолютната давност към правоотношения, които са възникнали преди приемането на закона. Строго погледнато това е действие на закона спрямо заварени правоотношения. По своя ефект това действие **засяга права, които са възникнали преди новия закон.** Тези права са били „програми-рани“ по един начин по отношение на техния живот. В случая новият закон отнема на породените вече права тяхната „жизнеспособност“ във времето. Така абсолютната давност засяга кредитори, чиито вземания са били подчинени на стария режим и това засягане не настъпва от момента на влизане на закона в сила занапред, а има ефект на преуреждане на правата, които са възникнали преди новия закон.

Независимо, че по принцип е допустимо законодателят да придава обратно действие на гражданоправните закони, в конкретния случай такова действие би погасило правото на иск за вземания, които са били

придобити при предишен режим - без абсолютна давност. **Така се засягат вече придобити права.** Засяга се правото на собственост, тъй като правото на вземане ще остане без възможност за принудителното му осъществяване. Ефектът е ограничаване на частна собственост по силата на държавна намеса, което е недопустимо. **Държавната намеса в частноправни отношения с такова действие, която води до лишаване от собственост, надхвърля конституционно установени и допустими граници.**

Конституционният съд, в мотивите на реш. № 17/16.12.1999 г., по к.д. № 14/1999 г. е посочил, че **вземанията са имуществени права, които безусловно се обхващат от конституционноправната защита на собствеността, съдържаща се в чл. 17, ал. 1 и 3 от Конституцията.** В реш. № 12/8 юли 1993 г., по к.д. № 12/93 г., КС е посочил, че съгласно Конституция-та, правото на частна собственост се защитава и гарантира от държавата. Нормите на закона трябва да са подчинени на тези основни конституционни начала и да не излизат извън техните рамки, включително и когато тези норми представляват изключения от възприет законов принцип.

Недопустимо е по законодателен път да се посяга на неприкосновеността на частната собственост. Напротив, държавата е длъжна да гарантира и защитава правото на частна собственост.

Принципът на правовата държава, съдържащ се в конституционната разпоредба на чл. 4, ал. 1 от КРБ означава и това, че конституционните основи на правовия ред, важат в еднаква степен за всички правни субекти, включително и за органите на законодателната, изпълнителната и съдебната власт.

Принципно е допустимо да се въведе абсолютна погасителна давност за вземанията, но ако тя се прилага за правоотношения, които ще възникнат след приемането на закона. Тогава кредиторите ще могат да съобразяват поведението си със съществуващия режим. Отделен въпрос е каква трябва да бъде нейната продължителност.

При въвеждане на абсолютна погасителна давност в граждански правоотношения е налице **държавна намеса в чужда частна правна сфера.** Такава намеса би трябвало да е и общата погасителна давност, а никой не оспорва нейната необходимост. В частноправните отношения

институтът на давността защитава принципа на правната сигурност. Дългото съществу-ване на едно право, при неговото продължително неосъществяване, поради бездействие на правоимашите, създава несигурност в оборота и трудности при доказването. Продължителното бездействие на кредитора води до предположението за отпаднал интерес. Погасителната давност притиска кредиторите да упражнят правата си. Както сочи проф. В.Таджер, погасителната давност е установена **едновременно в интерес на страните по гражданските правоотношения и в интерес на обществото.** (В.Таджер, Гражданско право. Обща част. Дял II, с 355).

В масовите случаи, последиците на изтеклата давност ще се проявят като лишаване от вземане, защото дължниците ще се позоват на нея или кредиторите няма да рискуват да предявят вземането си поради риска да срещнат възражение за давност. Следователно в такива хипотези кредиторите окончателно губят правата си. Така погасителната давност чрез своите последици засяга правото на собственост. Тъй като давността не се прилага служебно, изтичането й не води до погасяване на вземането - необходимо е дължникът да направи възражение за изтекла давност. Ако дължникът пла-ти задължението си след срока на погасителната давност той не е платил недължимо. **Тази интерпретация на погасителната давност обаче не може да се ползва като аргумент, че щом давността не погасява взема-нето, а само правото да се търси по принудителен път, не е налице зася-гане на правото на собственост.** Реалният ефект от изтичането на погасителната давност е погасяване на претенцията на кредитора. Вземането, лишено от възможност за принудително реализиране, е **обезсилено право на вземане.** Кредиторът е безпомощен. Дължникът се превръща в господар на положението. Той решава дали да плати или да не плати като се позове на давността.

Субективното право е призната и гарантирана от закона възможност на едно лице да има определено поведение и да иска от друго лице или лица спазването на определено поведение за задоволяване на признатите му от закона интереси. Това единство на субективното право фатално се разкъсва при хипотезите на погасителна давност. Притежателят на правото се лишава от възможността да иска от своя дължник изпълнение на задължението, за да задоволи законния си интерес. Това лишаване не може да бъде произ-волно, то трябва да е разумно обосновано и уредено в

закон. Такъв закон не може да предвижда лишаване от придобити права с обратно действие.

В случая със закон се лишават кредиторите от правото да искат изпълнение на задължението, спрямо физическите лица-дължници, щом от падежа на задължението е изтекла абсолютната давност. В такова решение трудно бихме намерили справедливия баланс между интересите на засегнатите страни, доколкото неизправният дължник се облагодетелства за сметка на кредитора и така се засяга правото му на собственост, което е възникнало при други условия, които са изключвали подобна възможност за погасяване на вземанията. **Трябва да има баланс между степента на засягане на частния интерес на кредиторите и обществения интерес.** Вече посочих, че давността се прилага и в интерес на обществото. Принципът на справедливостта би бил оправдание, ако неплащането на задълженията е по обективни причини, които са трудно преодолими от лицата, но справедливостта като принцип ще се окаже погазена, ако недобросъвестните дължници, които са се укривали и съзнателно са избягвали плаща-нето на дълга, получат законова възможност да ползват щита на абсолютната давност. Необходим е баланс между принципа на справедливостта и принципа за сигурност на гражданския оборот.

Няма разумна причина абсолютната погасителна давност да не се прилага за всички вземания, а някои вземания да се изключват от действието ѝ. Също така е неоправдано абсолютната давност да се прилага само за вземания срещу дължници-физически лица. Така някои кредитори придобиват привилегия, каквато нямат останалите кредитори. В неравнопоставено положение се поставят и различните видове дължници.

Щом общата или специална погасителна давност по чл. 110 и чл. 111 ЗЗД се прилага спрямо всички вземанията, няма логическо или правно основание за тях да се изключи абсолютната погасителна давност. Така „абсолютната“ давност се превръща в „относителна“ и поставя в неравноправно положение различните групи кредитори и дължници.

Засягането на правото на частна собственост влиза в противоречие и с чл. 1 от Допълнителния Протокол № 1 към Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи. Следва да се прецени дали

засягането на частната собственост е извършено за осъществяване на легитимна социал-на, икономическа или друга политика и е в интерес на обществото, дори и ако обществото като цяло не ползва или не се облагодетелства пряко от отнетото имущество (Реш. по дело Джеймс и др. срещу ОК-21.02.1986). Тази преценка принадлежи на националните власти, които са най-добре запознати с параметрите на социалната, икономическата или друга политика.

Засегнатите от мярката страни – кредиторите - губят защитата на претенциите си. Не следва да се забравя, че сме изправени пред случаи на неизпълнение на задължения между частноправни субекти. Всяко неизпълнение е право, стопански и социално вредно, нежелано и противоправно явление с редица неблагоприятни отражения в право, обществено и сто-панско отношение (Ал.Кожухаров, Облигационно право. Общо учение за облигационното отношение, с.258 и сл.).

Основен принцип в облигационното право е, че вредните последици от неизпълнението са в тежест на дължника, ако неизпълнението се дължи на вината му. Вината на дължника за неизпълнението е основанието за него-вата отговорност (Кожухаров, Цит. съч. с. 263).

При въвеждането на абсолютна давност се стига до положение, в кое-то виновният дължник се облагодетелства, защото не може да му бъде търсена отговорност за виновното неизпълнение, а изправният кредитор, който притежава законна претенция - я губи. Ако този режим се приложи за заварени правоотношения, това ощетява кредиторите двойно, защото при възникване на облигационното отношение не е съществувала подобна правна уредба и кредиторите не биха могли да предвидят бъдещи правила, които ще ограничат правата им.

С Реш. № 7 от 10.04.2001 г. по к.д. № 1/2001 г. Конституционният съд е обявил за противоконституционна разпоредбата на § 6 ПЗР на ЗДС (ДВ бр. 44/96 г.). С тази разпоредба с обратна сила се прилага 10-годишен срок за право на ползване върху имоти - частна държавна собственост и по този начин се засягат договори, които са били сключени преди това, въз основа на ЗС, за по-дълъг срок. КС е приел, че нормата има отчуждително действие. Тя отнема законосъобразно установено право на ползване за срока над 10 години. Правният ефект на това преуреждане е отнемането на правото на ползване за срока над 10 години, право, което ползвателят

е придо-бил добросъвестно и законосъобразно. Конституционният съд е приел, че § 6 ПЗР на ЗДС нарушава чл. 17, ал. 3 Конст.

При нормите, свързани с абсолютната погасителна давност за вземанията, с пълна сила важат изложените съображения относно нарушение на чл. 17, ал. 3 Конст. Конституционният съд е приел, че оспорената разпоредба противоречи и на **принципа на правовата държава** (чл. 4, ал. 1 от Конст). Вярно е, казва КС, че в Конституцията няма забрана материалният граждански закон да ретроагира. В случая с § 6 ПЗР ЗДС обаче се **пре-уреждат правоотношения, с които се посяга върху придобити права**, което създава опасност за доверието в българското право и в стабилността на законовата уредба у нас. Когато обратното действие на закон, който посяга на придобити права, не е мотивирано в полза на **висш обществен интерес**, без изразена воля за уреждане на последиците, то не може да бъде определено по друг начин, освен като експроприация. А това, от своя страна, нарушава принципа на правовата държава, залегнал в чл. 4, ал.1 от КРБ.

В мотивите на законопроекта вносителите обосновават предложения 10-годишен срок, като сочат, че ще се постигне уеднаквяване на режима на абсолютната погасителна давност по чл. 171, ал. 2 ДОПК и предлаганият срок за абсолютна погасителна давност по ЗЗД. Несъстоятелен аргумент. Вярно е, че абсолютната давност се използва и в наказателното право (чл. 81 и чл. 82 НК), и в административно-наказателното право (чл. 82, ал. 3 от ЗАНН), и в данъчно-осигурителното право - при събиране на публични вземания (чл. 171, ал. 1 ДОПК). Особеност на тези хипотези е, че държавата с абсолютната давност **ограничава свои права** - за наказателно преследване, за изпълнение на наложени наказания, за административно наказване, за принудително събиране на публични вземания.

Има съществена разлика между визираната регламентация на погасителната давност за публичните вземания и предлаганото въвеждане на абсолютна погасителна давност по ЗД на ЗЗД. В първия случай държавата като носител на правото на публични вземания, с въвеждането на института на погасителната давност, засяга само собствените си интереси като титуляр на публичните вземания, докато със ЗД на ЗЗД държавата се намесва в чужди облигационни отношения, възникнали между частноправни субекти при друга правна уредба. Установяването и

принудително събиране на публичните вземания е възложено на специализирани държавни органи по специална процедура, която е много по ускорена от процедурата за установяване и принудително събиране на частноправни вземания.

Държавната намеса в чужда правна сфера подлежи на контрол за конституционнообразност, за да се установи дали е налице пропорционалност на намесата, дали се преследва легитимна цел, дали засягането на правото на частна собственост е оправдано в обществен интерес и дали е съобразено с конституционния принцип на справедливостта и принципа на правовата държава.

Принципно не може да бъде изключена възможността на държавата, при определени условия да въведе абсолютна погасителна давност на частноправни вземания, но **само занапред**. Този въпрос е въпрос на законодателна целесъобразност. Само че такава правна уредба не би могла да се въвежда, без да е съобразена с принципа на правовата държава, изискванията на справедливостта, изискването за защита на правото на частна собственост, изискването за пропорционалност на държавната намеса и изискването подобно ограничаване на чужди права да е в интерес на обществото.

Държавната намеса в частноправна сфера трябва за преследва легитимна цел. В чл. 1 от Допълнителния протокол към Европейската конвенция за правата на човек се казва: „Всяко физическо или юридическо лице има право мирно да се ползва от своята собственост. Никой не може да бъде лишен от своята собственост, освен в интерес на обществото и съгласно условията, предвидени в закона и в общите принципи на международното право“.

Ако въвеждането на абсолютната погасителна давност занапред би могла да бъде оправдана с изискванията на принципа за сигурност в гражданския оборот, то евентуалното й прилагане за заварени случаи е невъзможно да се съвмести с гарантиранията за защита на правото на собственост като основно право. Засягането на конституционно право би било оправдано, ако закрия основни права от по-висок или равен ранг. Трудно може да се открие основание за държавна намеса, която води до засягане на правото на собственост на кредиторите, без да е наложена от някааква

защита на основни права на дължниците, които са в неизпълнение, а в преобладаващия брой случай - и недобросъвестни.

Остава да се прецени дали ограничаването на правото на собственост в такава хипотеза е в интерес на обществото. При прилагане на абсолютната погасителна давност само занапред ще може да се изтъкне като аргумент, че при възникването на вземанията кредиторите са били наясно с времевия хоризонт, в който биха могли да реализират своята претенция, но евентуално обратно действие няма подобно оправдание.

2. Атакуваната разпоредба на § 2 ПЗР към ЗДЗЗД влиза в противоречие и с чл. 19, ал.1 и 2 Конст. Редица субекти са инвестирали в придобиващето на трудносъбирами вземания, при действието на предишния режим на давността. Новите правила на давността засягат техните придобити права с обратна сила. Подобна намеса в частноправни отношения влиза в противо-речие и с принципа на свободната стопанска инициатива и гаранциите за еднакви правни условия за стопанска дейност. (Реш. № 17/16.12.1999 г. по к.д. № 14/1999 г./. Както е посочено в р. № 9/17 юни 2003 г. по к.д. №10/2003 г., съгласно установената практика на КС правото на стопанска инициатива и гарантирането на еднакви правни условия за стопанска дейност търпят законодателни ограничения, когато трябва да се защити друга, от по-висш ранг, конституционна ценност. В конкретния случай защитата, която получават „вечните дължници“ не може да представлява конституционна ценност от по-висок ранг.

3. Що се отнася до противоречието на уредбата по § 2 ПЗР към ЗДЗЗД с принципа на правовата държава, провъзгласен в чл. 4, ал. 1 Конст., трябва да се посочи, че вътрешни противоречия в правната уредба нарушават принципа на правовата държава, тъй като затрудняват правоприложението и могат да предизвикат различни тълкувания и последици.

Правната уредба трябва да вътрешно свързана и безпротиворечива, за да регулира обществените отношения. Несъвършенствата на закона и противоречията между неговите норми нарушиха принципа на чл. 4, ал. 1 от Конституцията. Този принцип би могъл да се спази само, ако законовите разпоредби са ясни, точни и непротиворечиви (реш. № 5/29.06.2012 г. по к.д. № 12/2011 г.; реш. № 9/30.09.1994 г. по к.д. № 11/1994 г. и др.).

Атакуваната правна разпоредба съдържа противоречия и неясноти, които нарушават изискванията на чл. 4, ал.1 от Конституцията.

Така според § 2 от ПЗР към ЗДЗЗД абсолютната погасителна давност по чл. 112 започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Това е буквально и ненужно възпроизвеждане на разпоредбата на чл.114, ал. 1 ЗЗД. Второто изречение на разпоредбата на § 2 обаче веднага опровергава първото изречение. Абсолютната давност не тече от момента на изискуе-мостта на вземането, а от други факти, посочени във второто изречение. Така при висяще изпълнително производство абсолютната давност започва да тече от **първото действие по изпълнението**. Тази постановка пък влиза в противоречие с действащата разпоредба на чл. 116 б.“в“, съгласно която давността се прекъсва и започва да тече нова давност с предприемане на действия за принудително изпълнение. Както е посочено в т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, при изпълнителния процес давността се прекъсва многократно с предприема-нето на всеки изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълни-телно действие, а не само с първото. Така разпоредбата на § 2, изр. второ влиза в противоречие с действащата разпоредба на чл. 116, буква “в“ ЗЗД. Обикновената и абсолютната погасителна давност ще се окажат с различен начален момент.

Подобно противоречие е налице и относно началния момент на абсолютноната давност при съдебно производство. Съгл. чл. 116, буква „б“ ЗЗД давността се прекъсва с предявяване на **иск**, а не с влизане в сила на съдебното решение, с което е признато вземането, както сочи § 2 ПЗР. Обстоятелството, че съгл. чл. 115, буква „ж“ ЗЗД давност не тече, докато трае съдебният процес относно вземането, не оправдава законодателното решение абсолютноната давност да се зачита от влизане в сила на съдебния акт, защото новият чл. 112 ЗЗД не зачита спирането на давността при абсолютноната давност, а само прекъсването ѝ. Отново е налице разминаване в началния момент на обикновената давност (с предявяване на иска) и абсолютноната давност (влизане на съдебния акт в сила).

На следващо място, § 2 ПЗР към ЗДЗЗД не урежда хипотезите на прекъсване на давността при признаване на вземането от дължника (чл. 116, б. „а“ ЗЗД). Така не става ясно кога започва да тече абсолютната давност в тези случаи. Такава непълнота и неяснота на закона противоречи на принципа на правовата държава. За неуредените в ПЗР заварени

случаи, в които е налице признание на дължника, абсолютната погасителна давност ще трябва да се прилага само занапред - от влизане в сила на закона, без да засяга заварените случаи. Такава непоследователност в приетите несъвършени законови разпоредби и различните решения за началния момент на абсолютната давност, нарушава чл. 4, ал. 1 Конст. Нетърпимо е и противоречието между началния момент на обикновената давност, вкл. и при прекъсване и началния момент на абсолютната давност. Абсолютната давност би трябвало да тръгва от единен начален момент с обикновената или специална давност по чл. 110 и чл. 111 ЗЗД, така както е определено в чл. 114 ЗЗД, а при хипотезите на прекъсване на давността, началният момент трябва да се определя съгласно чл. 116 ЗЗД, а не в противоречие с него. Другото е законодателен „миш-маш“.

Огнян Герджиков